28/12/2019

Ο παππούς, η γιαγιά και το εγγόνι γύρω από τη Φάτνη

/ Ορθόδοξες Προβολές

Η συνήθης εικόνα που αποτυπώνει την ανθρωπογεωγραφία της παραδοσιακής ελληνικής οικογένειας, είναι του παππού σπρώχοντας το καρότσι με το εγγονάκι, να πηγαίνουν μαζί στη γειτονιά, στην πλατεία ή στο πάρκο.

Κείμενο: Δημήτρης Φανός-Πρακτορείο "ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ"

Συνήθως, αυτή η εικόνα συνοδεύεται από έναν ιδιότυπο, κωδικό διάλογο όπου το εγγόνι απευθύνεται στον αγαπημένο του “συνομιλητή” με τρόπο που δεν απευθύνεται σε κανέναν άλλον... Αιτείται, απαιτεί, παραπονιέται, έχοντας πάντα την εγγύηση του ευήκοου ωτός από τον συνομιλητή! Ξέροντας από πριν ότι ο παππούς ή η γιαγιά θα αγκαλιάσουν ό,τι κι αν πει, ό,τι κι αν ζητήσει, όπως κι αν το πει, όπως κι αν το ζητήσει.

Είναι η ιδανική σχέση!

Μάλλον, λοιπόν, αυτός είναι και ο λόγος που τα ελληνόπουλα θεωρούσαν και θεωρούν μέχρι κάποια ηλικία, τις αναφορές και τις όμορφες ιστορίες περί Χριστού και Εκκλησίας, αποκλειστική “αρμοδιότητα” του παππού και της γιαγιάς. Όλοι έχουμε ταυτίσει την Εκκλησία και τις νουθεσίες περί την εκκλησιαστική ζωή, με μια ήσυχη Χριστουγεννιάτικη βραδιά γύρω από τη σόμπα ή το τζάκι, ακούγοντας αμίλητοι σαν αιχμαλωτισμένοι, τις “παππουδίστικες” ή “γιαγιαδίστικες” περιγραφές για τα Χριστούγεννα, που θα μας έκαναν να μην θέλουμε να ξεκολλήσουμε όταν η μητέρα θα μας φώναζε να ετοιμαζόμαστε σιγά-σιγά για ύπνο...

Φυσικά, τέτοιες αναφορές θα ακούγαμε και στο σχολείο! Αν και προϊόντος του χρόνου όλο και αραιότερα. Κάποιες στιγμές θα τις ακούγαμε και από τους γονείς μας, παρά το γεγονός ότι ο σύγχρονος γονιός έναντι αυτού των προηγούμενων δεκαετιών, δεν θέτει σε πρώτη προτεραιότητα αυτό το πεδίο συζητήσεων με το ανήλικο παιδί του. Ωστόσο, ο ιδανικότερος κατηχητής για ένα παιδί, είναι μόνο ο παππούς και η γιαγιά. Είναι το ασφαλέστερο προπύργιο χριστιανικότητας και

πίστης μέσα στο σπίτι. Είναι ο ελεύθερος χρόνος. Είναι τα αποστάγματα βιωμάτων που αυτός ο ιδιότυπος κατηχητής, απέκτησε μέσα στο καταιγιστικό πέρασμα των χρόνων ύστερα από μια ολόκληρη ζωή με διδάγματα, εμπειρίες, μαθήματα και παθήματα. Είναι η όρεξη μετάδοσης αυτού για χάρη του οποίου θα 'θελαν οι παππούδες και οι γιαγιάδες να γυρίσουν το χρόνο πίσω και να το ζήσουν ή να το υπηρετήσουν οι ίδιοι.

Έτσι, μοιραία, γίνεται αυτό που με τόση Σοφία ο Θεός έχει σχεδιάσει και προγραμματίσει στη ζωή, για τη σωστή ώρα. Η μεταλαμπάδευση του πνεύματος της Εκκλησίας, της Χριστοήθειας και της χριστιανικής ζωής, μέσα από τον μοναδικό μεταδοτικό δίαυλο επικοινωνίας για ένα παιδί. Την ιστορία, το παραμύθι, τη νουθεσία του παππού και της γιαγιάς. Δίαυλο, επενδεδυμένο με τον απαλό μανδύα της απλότητας, της αγάπης, και της κατασταλαγμένης εμπειρίας. Στοιχεία ικανά να συνεπάρουν ένα παιδί και να το κάνουν να αφομοιώσει για πάντα αυτό που ακούει. Να το ταξιδέψουν κοντά στο πραγματικό πνεύμα των Χριστουγέννων και πάντως μακριά από τον "πεδίο βολής" κοσμικών και υλιστικού χαρακτήρα μηνυμάτων από τον "οικιακό" προπαγανδιστή, την τηλεόραση, το σχολείο, τις κοινωνικές συναναστροφές και άλλες δραστηριότητες και εκφάνσεις που κινούνται σε εκκοσμικευμένες λεωφόρους, απαξιώνοντας το ένα και μοναδικό μονοπάτι της κατανόησης του Χριστουγεννιάτικου- εν προκειμένω- Γεγονότος. Τελευταία γραμμή παιδικής άμυνας, λοιπόν, ο παππούς. Ύστατο οικογενειακό μετερίζι χριστιανικής παιδείας και κατήχησης χωρίς εξειδικευμένους όρους και επιστημονικές αναφορές.

Όμως, μια και βρισκόμαστε στην καρδιά των Χριστουγέννων και στο νωπό απόηχο της Μεγάλης και Μοναδικής εκείνης Νύχτας, θα άξιζε να δει κανείς στο πρόσωπο του εγγονιού, τον μεγάλο, ενήλικα, πια, άνθρωπο και αδαδημαϊκό, πολίτη. Τον άντρα ή την γυναίκα των 20 και των 30 χρόνων. Θα άξιζε να ρίξει κανείς μια

ματιά στην όποια εξαργύρωση επιφυλάσσει στην παρακαταθήκη αυτή που έλαβε στα πιο τρυφερά και εύπλαστα χρόνια του από τον παππού και την γιαγιά. Αρκεί μια απλή ματιά, μια επίσκεψη σε χώρους οίκων ευγηρίας και φιλοξενίας ηλικιωμένων ανθρώπων. Αυτές τις μέρες, θα δεχτούν μία απλή επίσκεψη των παιδιών ή των εγγονιών τους, η οποία θα καταστεί αρκετή ώστε να εξουδετερώσουν τον όποιο συνειδησιακό έλεγχο του επισκέπτη και η οποία χωρίς αυτήν την επίσκεψη θα ήταν ικανή να του χαλάσει την κοσμική λάμψη των ημερών...

Υπάρχει, βέβαια, και η αθέατη πλευρά αυτής της σχέσης των γερόντων με τους απογόνους τους και της εξέλιξής της. Εκείνης του άδειου και καταθληπτικού διαμερίσματος όπου εκεί γύρω στο μεσημέρι ίσως να σημάνει τον ήχο του κουδουνιού και την είσοδο του γιου ή του εγγονού που θα αφήσουν ένα πιάτο φαϊ παρέα με λίγα χαμόγελα διάρκειας 20 λεπτών ή μισής ώρας...